

MAGAZINE

RAT PROTIV UKRAJINE

Solidarnost unutar mreže EZA

BURNA VREMENA ZA UK

Kako postojanje radničkih organizacija ugrožava deregulaciju i Brexit

KONFERENCIJA O BUDUĆNOSTI EUROPE

Zahtjevi, nade i doprinos mreže EZA

SUSTAV AMAZON

Na koji način globalna korporacija predstavlja prijetnju demokraciji

INTERVJU

Jozef Pacolet o budućnosti socijalne sigurnosti i socijalne države

WE WORK EUROPE

Najnoviji podcast mreže EZA

IZDANJE 1/2022

Ovo je dio u kojemu biste očekivali Riječ urednika časopisa EZA s komentarima o radničkim problemima, trenutačnoj socijalnoj i ekonomskoj politici EU-a. Ali u Europi trenutačno ništa nije normalno. U Ukrajini vlada rat. Život naših prijatelja iz sindikata Vost Volya u Lavovu potpuno se preokrenuo.

Vojna invazija na Ukrajinu traje već dulje od mjesec dana. Rat se približio Lavovu u kojemu je sjedište sindikata VOST „VOLYA“ već mnogo godina. 26. ožujka u poslijepodnevnim su satima snažne eksplozije potresle Lavov. Okupatori iz Moskve granatirali su Lavov raketama koje su pale i eksplodirale 3 km od središta grada. U rano jutro 13. ožujka ruski su napadači bombardirali Međunarodni centar za očuvanje mira i sigurnosti koji je 30 km udaljen od Lavova i 20 km od ukrajinsko-poljske granice (granica EU-a i NATO-a). Ubijeno je 35 i ozlijeđeno 134 osobe. Više od 260 tisuća izbjeglica stiglo je u Lavov i ovdje se smjestilo. Imajući na umu da je populacija Lavova prije rata bila 718 tisuća ljudi, ubrajajući izbjeglice populacija se povećala za više od tri puta. Milijuni ljudi prošli su kroz Lavov na svome putu pa su krenuli dalje prema zapadu, većinom u Poljsku i druge zemlje EU-a. Lavov puca po šavovima, ali još se drži i pruža svesrdnu pomoć onima koji bježe od rata. Lavov je postao humanitarno i logističko središte cijele Ukrajine. Naš je grad važan i u vojnom smislu. Mnogi građani Lavova trenutačno brane Ukrajinu od omraženog neprijatelja u teritorijalnoj obrani i na frontu.

Yaroslav Kovalyshyn, član predsjedništva sindikata VOST „VOLYA“, Ksenia Tkachuk, predsjednica sindikata VOST „VOLYA“ medicinskih djelatnika i ostali članovi sindikata VOST „VOLYA“ pridružili su se ukrajinskoj vojsci. Yaroslav je sada na istoku, a Ksenia u blizini Kijeva. Oboje su na bojišnici. EZA i organizacije članice pružili su solidarnu podršku sindikatu VOST „VOLYA“. To ne pomaže samo sindikatu VOST „VOLYA“, nego pomaže i Lavovu, Ukrajini, ali prvotno ljudima kojima je takva pomoć potrebna tijekom rata. Aktivno surađujemo s članovima sindikata VOST „VOLYA“, pomažemo njima, izbjeglicama i svima onima kojima je potrebna hrana, topla odjeća, lijekovi, higijenski proizvodi, nešto novca za hitne male potrebe kako bi se sačuvalo ljudsko dostojanstvo te jamčimo rad sindikata VOST „VOLYA“. Gotovo svakoga dana upoznajemo ljude iz različitih ukrajinskih oblasti. Za izbjeglice koje planiraju ići dalje u Europu osiguravamo smještaj na jednu ili dvije noći (ako je potrebno) i pomažemo im doći do ukrajinsko-poljske granice. Pomažemo onima koji ostaju u Lavovu u pronalaganju smještaja i posla, iako je to vrlo teško.

Naši aktivisti pomažu centrima za humanitarnu pomoć u primitku i pakiranju donacija, pomažu im u pletanju kamuflažne mreže za vojsku, raščišćavanju zaklona u slučaju zračnog napada. Mnogi od njih su pružili sklonište izbjegličkim obiteljima. Ured sindikata VOST „VOLYA“ dali smo besplatno na korištenje obitelji iz Irpina koju su bombardirali okupatori iz Moskve.

Ali oni su, kao i većina nas Ukrajinaca, optimistični i vjeruju u našu pobjedu nad ruskim agresorima. Yana i Andriy kažu: „Nakon pobjede vratit ćemo se kući, ponovno ćemo izgraditi svoje domove i svoju prekrasnu zemlju – Ukrajinu!“ Ukrajinu, Europa i civilizirani svijet će pobijediti!

Yuriy Kurylo
Potpredsjednik sindikata VOST „VOLYA“

SADRŽAJ

4

RAT PROTIV UKRAJINE:

Solidarnost unutar mreže EZA

8

BURNA VREMENA ZA UK:

Kako postojanje radničkih organizacija ugrožava deregulaciju i Brexit

12

KONFERENCIJA O BUDUĆNOSTI EUROPE:

Zahtjevi, nade i doprinos mreže EZA

16

SUSTAV AMAZON:

Na koji način globalna korporacija predstavlja prijetnju demokraciji

20

INTERVJU:

Jozef Pacolet o budućnosti socijalne sigurnosti i socijalne države

23

UREDNIŠTVO & WE WORK EUROPE:

Najnoviji podcast mreže EZA

RAT U UKRAJINI

Izvešće EZA mreže

Kada bude izašlo ovo izdanje časopisa EZA, rat u Ukrajini trajat će gotovo dva mjeseca. U vidu slijepog uništavanja, namjernog bombardiranja civila za koje su odgovorne ruske oružane snage, nevjerojatne patnje i neprestanih laži iz Moskve, kako se bliži Uskrs, teško je vjerovati u uskrsnju poruku uskrsnuća i novog života. Čini se kao da je svaki dan Veliki petak.

TEKSTOVI: Sigrid Schraml

SLIKE: Solidarność / Fundacja Nowy Staw / VOST "VOLYA"

Ruska Federacija besramno je prekršila međunarodno pravo i međunarodni poredak kada je proglasila ukrajinsku Donjecku i Luhansku oblast nezavisnim teritorijama te kada je napala Ukrajinu. Kao kršćansko-društvena mreža radničkih organizacija, EZA zagovara vrijednosti demokracije i vladavinu prava te bezrezervno osuđuje postupke Rusije. EZA izražava solidarnost prema demokratski izabranoj vladi Ukrajine i njenim građanima, posebice uključujući članicu organizacije EZA Vost Volya u Lavovu. Međunarodna zajednica demokratskih država mora nastaviti odlučno braniti i obnavljati ukrajinski suverenitet i teritorijalnu cjelovitost. U isto vrijeme, vojna agresija nad Ukrajinom dovodi demokratsku međunarodnu zajednicu u strašnu nedoumicu jer žele dati Ukrajini svu moguću podršku, te istovremeno pokušavaju spriječiti daljnje sukobe. Rat pokazuje da se demokraciju i vladavinu prava ne može uzeti zdravo za gotovo. Doista želimo i moramo svaki dan poduzimati sve što je u našoj moći kako bismo ih obranili: u EU-u, u Europi i diljem cijelog svijeta. S obzirom na očito kršenje međunarodnog prava te terora i straha koji su Putin i njegovi pristaše donijeli u Ukrajinu i Europu, vojna agresija u Ukrajini uči nas da jednostavno nije moguće ostati neutralan. To je stanje koje zahtijeva ne samo solidarnost već i odlučno djelovanje te spremnost na preuzimanje odgovornosti. U posljednjih nekoliko tjedana mogla se zamijetiti neizmjenjiva solidarnost prema Ukrajini. Sada bismo vam htjeli nešto reći o inicijativama članova organizacije EZA koje su nam poznate. Izvešće nipošto nije potpuno. Pojavile su se mnoge inicijative o kojima ne možemo ovdje govoriti. EZA djeluje kao platforma za povezivanje potreba s podrškom. EZA i EZA Plus pružile su novčanu podršku organizaciji Vost Volya u Ukrajini, organizaciji EDS-FNS u Poljskoj i skloništu za izbjeglice u Moldaviji. Sve su ove inicijative prvi trenutki nade za uskrsnućem čak i u najmračnijim satima Velikog petka.

nas je u centru smješteno 53 osobe, uključujući 32 djece iz različitih regija Ukrajine. Trudimo se da se ljudi koji žive u centru u Nasutówu osjećaju kao kod kuće. Osim zadovoljavanja osnovnih životnih potreba, nastojimo organizirati široki raspon pravne, psihološke, duhovne i obrazovne podrške. Organiziramo aktivnosti za stariju i mlađu djecu koje uključuju zabavu, sport, umjetnost i izlete u Lublin.

Također surađujemo sa psihologom i odvjetnikom koji govore ukrajinski. Našem osoblju zaklade brzo se pridružila skupina volontera koji pomažu u raznim aktivnostima: pripremi soba za izbjeglice, kupovini potrebnih predmeta (npr. madraca, umjetničkih materijala), dovođenju ljudi u zdravstvene ustanove i pravoslavne crkve, organizaciji donacija. Vodimo bazu podataka zajedno s tvrtkama koje nude besplatne usluge poput zdravstva ili prijevoza te također pomažu ljudima pronaći posao. Zahvaljujući novčanoj i materijalnoj pomoći mnogih institucija i pojedinaca, naši susjedi mogu ostati u Nasutówu. Posebna zahvala našim prijateljima i partnerskim organizacijama EZA-e. Hvala na svim vrstama podrške, na novčanim donacijama, materijalnim sredstvima i prijateljstvu. Za nas je vaša podrška vrlo ohrabrujuća, humana gesta koja nam također omogućuje da nastavimo pružati novčanu pomoć. Puno vam hvala na otvorenim srcima i međunarodnoj solidarnosti.

- Aneta Szczykutowicz

„Želimo im pomoći da se osjećaju kao kod kuće“

Fundacja Nowy Staw - Europejski Dom Spotkan / Poljska:

Naša zaklada posjeduje centar za odmor i obuku blizu Lublina: „Dom Nasutów“. 26. veljače, tri dana nakon ruskog napada, brzo smo pripremili centar radi prihvaćanja prvih izbjeglica iz Ukrajine. Sve je započelo s kontaktima koje naši zaposlenici i njihovi prijatelji i obitelji imaju u Ukrajini. Dosada je oko 80 osoba – žena, djece i mladih – prošlo kroz naš centar. Neki ostanu s nama jednu, dvije ili tri noći prije nego što krenu dalje svojoj obitelji ili prijateljima u različitim dijelovima Poljske i Europe. Drugi su ostali s nama od samog početka. Da-

YAROSLAV KOVALYSHYN – ČLAN PREDSDJEDNIŠTVA VOST "VOLYA"

Fond donacija za Ukrajinu

Nell-Breuning-Haus, Njemačka:

Ovdje u Nell-Breuning-Hausu također smo užasnuti i ožalošćeni ratom u Ukrajini. Putinov napad koji krši međunarodno pravo pokazuje potpuni prijezir prema svim vrijednostima demokracije i civilizacije koje zagovaramo u našem obrazovnom radu. Kao član organizacije EZA (Europski centar za radnička pitanja), imamo prijatelje i poznanike u Ukrajini i susjednim zemljama. Zajedno s tim partnerima pokušavamo organizirati odgovarajuću pomoć ako i kad je potrebno. Podržavamo našeg poljskog partnera „Europejski Dom Spotkan - Fundacja Nowy Staw“ u raznim aktivnostima. Centar je naš dugogodišnji partner s kojim smo nedavno pokrenuli zajednički Erasmus+ projekt. Podržavamo sklonište za izbjeglice u centru Nasutów raznim aktivnostima za prikupljanje novčanih sredstava. Već smo napravili dva bankovna prijenosa doniranih sredstava. Od 20. ožujka za svako noćenje u Nell-Breuning-Hausu dajemo 1 euro u fond donacija namijenjen daljnjim posebnim oblicima pomoći za naše partnere u istočnoj Europi. 1. travnja naš partner i član organizacije EZA „Institutul de Formare Economica si Sociala (IFES)“ bit će domaćin konferencije u Rumunjskoj. Partnerski institut IFES u Moldaviji skrbi o ukrajinskim izbjeglicama te je poslao hitan popis njihovih potreba. 29. ožujka kolege iz NBH-a neće samo doletjeti na konferenciju već će nakon toga odvesti kombi sa zaliha u Moldaviju, zajedno s kolegama iz organizacije IFES. Konačno, 30. travnja održat ćemo pobožnosti u našoj kapelici, a nakon toga prijem (za prikupljanje sredstava). Uz pomoć bivšeg kolege koji je rođen u Ukrajini, pozvat ćemo izbjeglice na sudjelovanje u pobožnostima nakon kojih će uslijediti objed i prilika za razgovor s pozvanim gostima. Donacije pozvanih gostiju ići će ukrajinskom partneru organizacije EZA VOST VOLYA, zajedno s dijelom donacija koje su prikupljene tijekom prosvjeda na Praznik rada u Aachenu. - **Rainer Rißmayer**

„Ukrajinci su nevjerovatno dobro organizirani i voljni pomoći“

KK NSZZ „Solidarność“, Poljska:

Gotovo 350 izbjeglica iz Ukrajine našlo je sklonište u našim centrima za obuku u Spači i Jarnońtóweku. Većina su žene i djeca. Ovo je daleko više od normalnog kapaciteta ovih centara. Ali možemo se nositi s tim. I već smo pomogli više od 500 osoba! U centrima za obuku Savoy, Żbik i Miś u Spači smješteno je više od 220 osoba – 106 žena, 101 dijete i 14 muškaraca. U centru Ziemowit u Jarnońtóweku (Opavske planine) više je od 115 osoba (otprilike 60 žena, 43 djece i 3 muškarca) i četiri psa. Brojke se neprestano mijenjaju jer mnogi ljudi nastavljaju svoje putovanje prema drugim zemljama, prijateljima, obitelji ili drugim mjestima nakon što dobiju namirnice za početak, liječenje i priliku za oporavak. „Prisutna je visoka razina fluktuacije, ali imamo i stalnu skupinu koja ne želi nigdje otići i koja čeka u našim centrima na priliku za povratak u Ukrajinu“, navodi Karol Wagner, voditelj društva Doms koje upravlja centrima Solidarność. U pravilu ljudi ostaju ovdje dva do tri dana.

To izbjeglicama daje priliku da ponovo stanu na noge i da se oporave od traumatičnog putovanja te da prikupе osnovne potrepštine kako bi mogle nastaviti svoj put. Međutim, velika će skupina ostati ovdje jer se žele vratiti u svoju zemlju što je prije moguće, čak i u šatoru ako je potrebno, te će poduzeti sve u svojoj moći kako bi započeli s obnovom svoje zemlje, kako nam ljudi govore. Karol Wagner navodi da su ljudi bili malo rezervirani prva dva do tri dana. No izbjeglice su oduševljene što je poljski narod toliko srdačan i velikodušan i toliko spreman pomoći, posebice kad se radi o ukrajinskim ženama i djeci. Izbjeglice ne samo da se ovdje osjećaju kao kod kuće: oni su nevjerovatno dobro organizirani, što je pak oduševilo nas.

**VOLONTERI ORGANIZIRAJU
DISTRIBUCIJU ZALIHA POMOĆI**

**SOLIDARNOST I POMOĆ ZA
UKRAJINSKE IZBJEGLICE**

Sami čiste, organiziraju aktivnosti za djecu, zajedno sudjeluju u podjeli donacija, sortiranju, čišćenju i obavljanju svih kućanskih poslova. A naša su skladišta puna zaliha bez da podnosimo izričite zahtjeve. „Ovo je velika pomoć za naše osoblje, koje radi praktički 24 sata dnevno s velikom predanošću i suosjećanjem“, kaže Karol Wagner. Za majke je najvažnije da se njihova djeca zabavljaju i da imaju što za raditi. Mnogo djece, posebice ona koja se nisu susrela s prizorima rata, misli da je ovo samo odmor bez njihovih očeva. Ali djeca koja su vidjela rat svojim vlastitim očima svjesni su opasnosti. Njima treba sve što će im pomoći skrenuti pozornost s čežnje i straha, barem na trenutak.

- **Marek Lewandowski (napisano 14. ožujka 2022.)**

Komentar: Putinov strah od europske ideje

Užasan, razoran rat koji je Putin pokrenuo protiv Ukrajine uzrokuje neizmjernu ljudsku patnju i stvara milijune izbjeglica te nas potiče na preispitivanje značenja i važnosti europskog projekta. Nakon pada Berlinskog zida zemlje srednje Europe željele su udružiti

snage u Europi i postati članice EU-a. To je godinama bilo u sruzu s Putinovom opsjednutošću za obnovom bivšeg Sovjetskog Saveza. Ponovo ujedinjena Europa koja uključuje Ukrajinu ne predstavlja veliki sigurnosni problem za Rusiju. Umjesto toga, hrani ideološke strahove. Ruse jednako privlači europski projekt kao i mnoge druge zemlje. Europski projekt koji je počeo kao projekt za mir nakon Drugog svjetskog rata svakog dana nastoji međusobno povezati ljude i dati im priliku za bolji život. Europska unija temelji se na nekoliko vrijednosti te na tri stupa: ljudskim pravima, uključujući slobodu mišljenja i slobodu okupljanja; demokraciji koja se temelji na slobodnim, pravednim izborima te vladavini prava s jasnom podjelom između parlamenta, vlade i pravosuđa. Točno tu nailazimo na duboki razdor između našeg društvenog modela i Putinova modela koji ne poštuje nijedan od ovih stupova. Europu se općenito smatra „mekom silom“ koja zagovara povezivanje i ujedinjavanje ljudi, naroda i kultura, a ne vojnom silom. Rat u Ukrajini nas uči da moramo unaprijediti naše obrambeno djelovanje. Naša ovisnost o ruskom plinu i nafti mora se smanjiti i što brže zaustaviti.

- **Luc Van den Brande – predsjednik organizacije EZA**

BURNA VREMENU ZA UK

Kako postojanje radničkih organizacija ugrožava deregulaciju i Brexit

BLACKPOOL TOWER NA KRAJU ŠETALIŠTA

Posljednje financiranje iz ESF-a dospjelo je u Ujedinjeno Kraljevstvo u travnju 2022. Sada, više od dvije godine nakon Brexita, društvene organizacije kao što je St. Antony's Centre pred ogromnim su problemima. Nije izgledno da će britanska vlada pronaći ispravno rješenje.

TEKSTOVI: Lukas Fleischmann

SLIKE: Lukas Fleischmann

Blackpool – Kraj je veljače 2022. u Blackpoolu u sjeverozapadnoj Engleskoj. Vjetar u naletima dolazi do šetališta koji ljeti privlači tisuće turista. Ali u ovo se doba godine ne događa puno. Tu i tamo se mogu vidjeti ljudi koji šecu bez obzira na hladno vrijeme, a u restoranima je tek nekoliko gostiju. „Čak 18 milijuna ljudi dolazi ovdje na godišnji odmor tijekom ljeta. Trenutačno se ne čini tako,“ govori Dave Flanagan, „što samo dokazuje koliko je sezonski turizam važan za Blackpool i poslove u njemu.“ Dave Flanagan radi u ulici udaljenoj samo 200

metara od šetališta, ulici koja predstavlja snažan kontrast zabavnim sadržajima, lunaparku i pristaništima. Ulica u kojoj Dave upravlja organizacijom St. Antony's Centre u Blackpoolu pokazuje sve znakove siromaštva. Kuće su oronule, trgovine su zatvorene, a droga i prostitucija su svakodnevnica. „U Blackpoolu 30 posto djece živi u siromaštvu. To su službene statistike britanske vlade. Ovdje, u ovoj ulici, ih je više od 50 posto,“ kaže Dave, „Blackpool je gotovo uvijek na vrhu kada se govori o nerazvijenim regijama“.

Tim u organizaciji St. Antony's Centre, čije je sjedište u Manchesteru, želi poduzeti nešto kako bi promijenio tu situaciju. Podružnica u ovom primorskom gradiću na Irskom moru otvorila se tek nedavno. Prizemlje u ovoj zgradi još je uvijek gradilište. Radnici i majstori rade na konferencijskim prostorijama i mjestima za sastanke. No, prvi kat je završen. „Započeli smo sličan projekt prije više od deset godina u Accringtonu. Kao gotovo svi gradovi u Lancashireu, i Accrington vodi borbe sa strukturalnim promjenama. Vidjeli smo koliko nam je kao organizaciji važno biti na licu mjesta u zajednici. To se do sada pokazalo uspješnim u Accringtonu. Zbog toga smo započeli s radom ovdje u Blackpoolu,“ govori Dave koji ovdje živi sa svojom obitelji. Tim blisko surađuje s tijelima lokalne vlasti i drugim dobrotvornim organizacijama te nudi savjetovanje, pomoć pri rješavanju problema s birokracijom i posredovanje.

Nestaju izvori financiranja

Propadanje Accringtona ili Blackpoola djeluje na razvoj koji se desetljećima osjeti diljem Engleske, a uz Brexit postao je još naglašeniji. Industrija i dalje nestaje iz sjeverozapadne Engleske, a s tim propada i nekadašnja uspješnost ove regije, zajedno sa za to vezanim poslovima. Jedan simbol nekadašnjeg bogatstva Blackpoola je gotovo 160 metara visok Blackpool Tower koji se naziva i Eiffelovim tornjem Engleske. Industrijski magnati i radnici došli su u grad u 19. i 20. stoljeću. Mnoga viktorijanska zdanja i hoteli nalik palačama svjedoci su tome razdoblju napretka. Danas su mnogi u vrlo lošem stanju. Iako turisti još uvijek dolaze u Blackpool, sam turizam se promijenio, a time i izgled grada: od viktorijanskog primorskog gradića pretvorio se u destinaciju punu pijanih izletnika koji na jedan dan dolaze iz regije

Greater Manchester i Liverpola. Prvoklasni poslovi u turizmu postali su nesigurno sezonsko privremeno zaposlenje. Kako bi se potaknuo održivi turizam, a time i održivi poslovi, 2010. godine oko 14 milijuna funti iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR) gradska je vlast uložila u kupovinu turističkih znamenitosti: tornja Blackpool Tower, kompleksa Winter Gardens i zabavnog parka Golden Mile Centre, ukupne zajedničke vrijednosti od 40 milijuna funti. Isti je fond osigurao 3 milijuna funti za novu obranu priobalnih područja. Gotovo 700.000 funti uloženo je u izgradnju tramvajske pruge. Rad organizacije St. Antony's Centre plaćao se, između ostaloga, novcem iz Europskog socijalnog fonda (ESF). Brexit je zaustavio takvo financiranje te su time uništene i nade za vraćanjem dobrih starih vremena. „Nije izgledno da će britanska vlada izraditi koncept koji će zamijeniti financiranje koje je pružao EU,“ tvrdi Dave, „tako da i mi, naravno, sada moramo pronaći način financiranja našeg rada u budućnosti.“

Vrijednost radnika

Manchester, jedna od kolijevki industrijske revolucije i rodno mjesto modernog radnika, nalazi se oko 50 milja (80 km) južno od Blackpoola. Kevin Flanagan, Daveov otac, sjedi u svom uredu na drugom katu organizacije St. Antony's Centre u samom središtu Trafford Parka. Zbog ovoga je područja grad dobio naziv Cottonopolis. Ovdje je izgrađeno prvo planirano industrijsko postrojenje na svijetu krajem 19. stoljeća. „Manchester nije imao izlaz na more“, govori Kevin, „pa su izgradili kanal preko puta Irskog mora. Zahvaljujući obradi pamuka i teškoj industriji grad je postao bogat. Danas ima još mnogo poslodavaca u Trafford Parku, čak i ako su najbolje godine prošle.“

DAVE FLANAGAN NA ŠETALIŠTU

ORONULE KUĆE U BLACKPOOLU

U središtu ovog velikog pogona u kojemu još postoje različite zgrade od opeke s početka industrijskog doba, upravo je ovdje Kevin osnovao Antony's Centre prije otprilike 40 godina. Nadahnut katoličkim radničkim svećenicima koji su podržavali radnike u Manchesteru tijekom 1960ih i 1970ih godina na temelju katoličkog socijalnog nauka, a potaknut i radom vlastitog sindikata, Kevin je htio pokrenuti ustanovu koja neće samo obučavati, nego će i osnažiti radnike. Provođeci smjernice katoličkog socijalnog nauka, on i njegov tim rade u nekadašnjoj zgradi škole u Trafford Parku te nude akreditirano i certificirano osposobljavanje s naglaskom na engleskom jeziku, matematici i informatici. Pogled na centar grada otkriva promjenu područja utjecaja u Manchesteru: brojni neboderi svjedoče novim ulaganjima u financijski i uslužni sektor. Grad ima i brojna privatna i javna sveučilišta koja privlače imućne studente iz cijelog svijeta. Neki domovi u ekskluzivnim neboderima s uredima rezervirani su samo za studente iz Kine. Većina zgrada izgrađena je prije manje od deset godina.

Deregulacija gospodarstva

Tradicionalni radnici u zgradama od opeke u Trafford Parku čine se ostatcima iz prošlosti. „Od doba vladavine Maggie Thatcher, poštovanje i uvažavanje prema radnicima, a posebice prema sindikatima, neprestano se smanjuje,” govori Kevin Flanagan. „To je mantra slobodnog tržišta, a ovdje se odvija i značajna deregulacija. Što, dakako, ozbiljno utječe na lokalno stanovništvo. Velike industrije više nema. Nekada je postojala šačica društava s nekoliko tisuća zaposlenih, danas ima mnogo malih tvrtki s 30 do 50 zaposlenih.” Članstvo u sindikatu prošlo je kroz sličan razvoj. „Na

vrhuncu sindikata u 1970im godinama, 70 do 80 posto svih radnika pripadalo je sindikatu,” rekao je Kevin koji je predsjednik podružnice sindikata GMB. „Danas smo sretni ako imamo jednog ili dva predstavnika u društvu.” Značaj ovoga za radnike može se vidjeti samo dvije ulice dalje: ovdje radnici logističkog društva štrajkuju dvanaest tjedana i bore se za 5 posto veću plaću. Napravili su šatore od drvenih paleta s ceradama kako bi se zaštitili od vjetrova i kiše. Uporni su u svom naumu odmah pokraj prometne ceste s četiri trake, piju čaj i pokušavaju se ugrijati oko ognjišta koje su sami napravili. Kevin redovito posjećuje štrajkaše. Poznaju ga i cijene ono što radi.

Atmosfera je pozitivna i ugodna. „Možda pripadaju drugom sindikatu, ali u ovakvim vremenima moramo se držati zajedno na svim frontama,” kaže Kevin. Štrajkaši polako ostaju bez novca i resursa, a njihov poslodavac kupuje vrijeme. „Poslodavac je ponudio 2 posto, štrajkaši su to odbili pa je sada otpala i ta ponuda za 2 posto,” govori Kevin. „To nam pokazuje da naša snaga sindikata ovisi i o tome koliko članova imamo. Mislim da će u budućnosti glavni problem sindikata biti kako privući nove članove jer društva s vremenom postaju sve manja, a fleksibilnost se sve više povećava.” Određeni razvoji pokazuju koliko je važno da sindikati ponovno ojačaju: britanska je vlada smanjila broj inspektora radnih mjesta. Isto vrijedi za minimalnu plaću: iako minimalna plaća kao takva postoji u UK, gotovo da i nema provjera ili kontrola. Štoviše, uspostavljeno je vremensko ograničenje za pristup sudovima za radne sporove. Ako se pritužba ne podnese unutar tri mjeseca, mala je šansa da će se ista riješiti. „Naše članstvo u EU donijelo nam je određeni stupanj zaštite. Od Brexita svjedočimo kako se prava radnika malo po malo smanjuju,” govori Kevin.

Nesigurna budućnost

Sindikati i radničke organizacije u Engleskoj pokušavaju se boriti s ovim trendovima potičući obrazovanje radnika. Zahvaljujući tome nisu samo bolje kvalificirani za svoje poslove, nego imaju i veće samopouzdanje kada zahtijevaju svoja prava. Sindikati pružaju podršku ustanovama kao što je St. Antony's Centre u provođenju takvog zadatka. Bez obzira na to, državna sredstva ostaju važan stup financiranja ovih aktivnosti. Paul Callaghan bavi se financijama i pronalaženjem sredstava u organizaciji St. Antony's Centre već 15 godina. Gledajući na Fond zajedničkog prosperiteta UK-a, kaže: „Naša glavna briga je da će proći previše vremena dok ne dobijemo sredstva koja bi trebala zamijeniti ESF i da nećemo imati izravan pristup sredstvima. Čini se da se samo podizvođači mogu prijaviti za sredstva. Nadalje, sredstva za financiranje ljudi planirala su tek za treću godinu. U prve bi se dvije godine trebale financirati infrastruktura, građevine i kapitalna ulaganja. Postavlja se pitanja hoće li nakon toga biti još zaposlenika koji će upotrebljavati i upravljati građevinama i infrastrukturom.

Pogreška zvana Brexit

Izgledi su nesigurni, čak i nakon ove tri godine. Prema nedavnim istraživanjima, slika stanja i razvoja gospodarstva UK-a nije dobra. Najnovija istraživanja poduzeća za reviziju i računovodstvo KPMG ukazuju na to da je pandemija odmah nakon Brexita imala katastrofalan učinak na gospodarstvo zemlje. Od 2020. godine, više od pola britanskih tvrtki nosilo se s ogromnim gubitcima u prodaji, visoke brojke koje nisu nadmašene ni tijekom pandemije. Rezultat toga bila je recesija od 10 posto u 2020. godini u usporedbi sa 6,3 posto u EU. „Mislim da ljudi postupno počinju shvaćati da nam je Brexit donio samo poteškoće i to ne samo u pogledu na naš rad ovdje u organizaciji St. Antony's,” govori Paul Callaghan, „Vjerujem da ćemo se jednog dana uspjeti oporaviti. Do tada ćemo nastaviti tražiti načine kako da St. Antony's Centre nastavi raditi. Do sada smo uvijek pronašli način pa sam optimističan da ćemo i ovoga puta uspjeti.”

KEVIN FLANAGAN U SVOM UREDU U TRAFFORD PARKU

NOVI: Ovaj se članak pojavljuje i u engleskoj epizodi novog podcasta organizacije EZA pod nazivom „WeWorkEurope”. We Work Europe dostupan je svugdje gdje su dostupni podcastovi ili na poveznici www.weworkeurope.eu. Ili jednostavno skenirajte ovaj QR kod.

WeWorkEurope

KONFERENCIJA O BUDUĆNOSTI EUROPE

ZAHTJEVI, NADE I DOPRINOS MREŽE EZA

Građani EU-a do 9. svibnja imaju mogućnost dati svoj doprinos Konferenciji o budućnosti Europe. Do sada je primljeno 17.000 ideja koje će se predstaviti u završnom izvješću Predsjedniku Europskog parlamenta, Predsjedništvu Vijeća EU i Predsjednici Europske komisije u svojoj ulozi zajedničkog predsjedanja. EZA je uključena je u projekt od 2021. godine i sastavila je širok katalog zahtjeva.

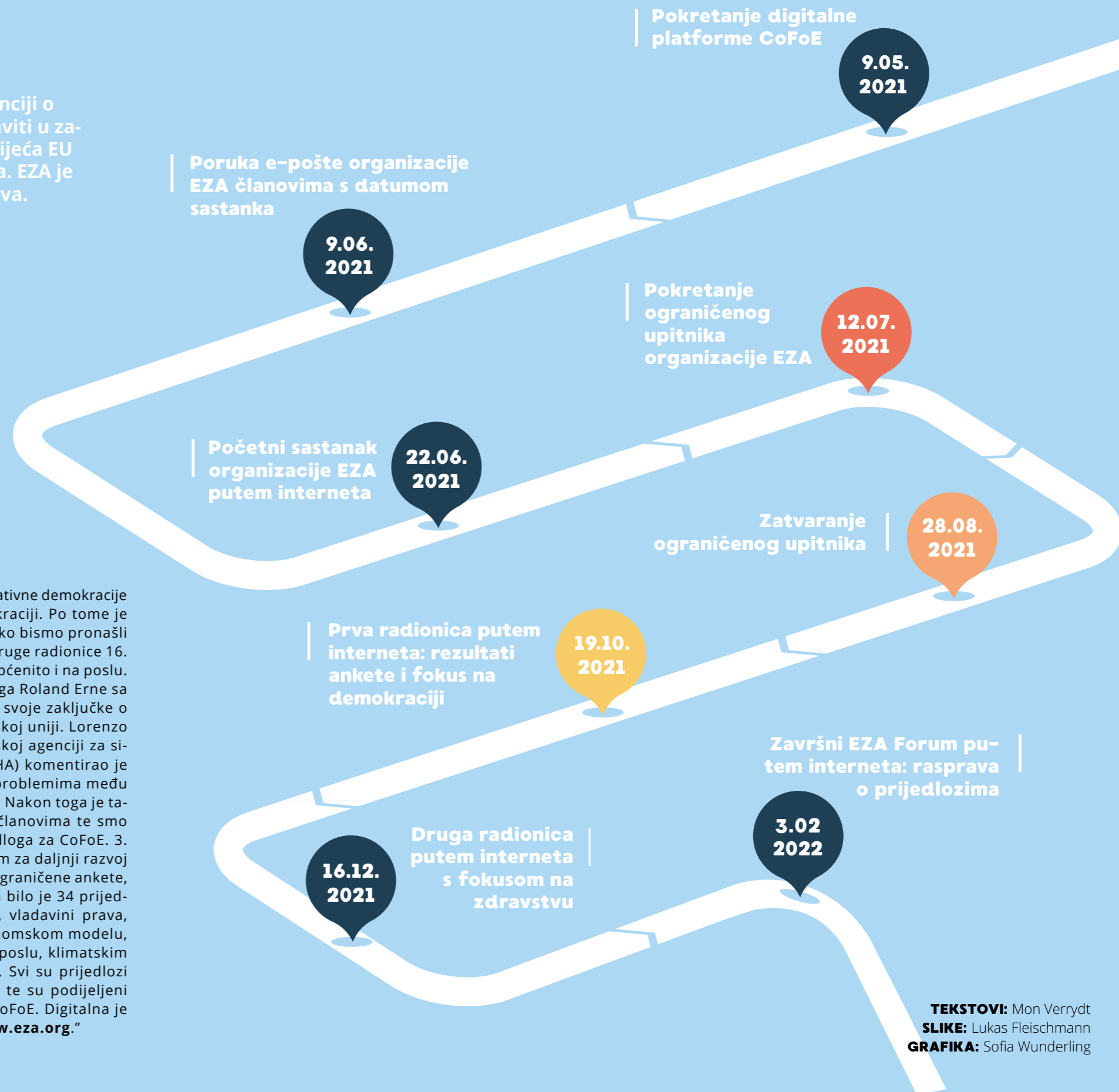
Ovdje pročitajte 31 zahtjev za konferenciju Europskog centra za radnička pitanja (EZA).

Doprinos organizacije EZA

Komentar Mona Verrydta, direktora ureda organizacije EZA u Bruxellesu

„Od kada je počela Konferencija o budućnosti Europe (CoFoE), EZA je pokazala veliki interes i entuzijazam u pružanju podrške ove nužne inicijative EU-a. Naš je predsjednik Luc Van den Brande stoga pozvao organizaciju EZA i organizacije svojih članova na aktivan doprinos konferenciji. Digitalna platforma CoFoE pokrenuta je 9. svibnja 2021. Nakon otprilike mjesec dana održali smo početni sastanak za naše članove kako bismo ih obavijestili o platformi i inicijativama koje bi mogli poduzeti te na koji način mi, kao organizacija EZA, želimo dati globalni doprinos. Započeli smo anketu među organizacijama članova, a rezultati su bili dostupni krajem kolovoza 2021. godine. Održane su dvije radionice temeljem tih rezultata. Tema prve radionice 19. listopada bila je demokracija i vladavina prava. Profesor Leonce Bekemans pružio je vrlo jasan uvid u postojeće zakonodavstvo EU-a i njegov razvoj. Nakon toga je Hannah Werner, koja se bavi istraživačkim radom na Katoličkom sveučilištu Leuven,

objasnila svoja otkrića glede participativne demokracije kao dodatka predstavničkoj demokraciji. Po tome je uslijedila debata sa sudionicima kako bismo pronašli prijedloge za budućnost. Središte druge radionice 16. prosinca bilo je na temi zdravstva općenito i na poslu. Docentica Sabina Stan i njezin kolega Roland Erne sa Sveučilišta Dublin City podijelili su svoje zaključke o razvoju zdravstvene skrbi u Europskoj uniji. Lorenzo Munar, voditelj projekata u Europskoj agenciji za sigurnost i zdravlje na radu (EU-OSHA) komentirao je najnovije izvješće o zdravstvenim problemima među radnicima u zdravstvenom sektoru. Nakon toga je također uslijedila rasprava s našim članovima te smo radili na pripremi određenih prijedloga za CoFoE. 3. veljače 2022. održali smo EZA Forum za daljnji razvoj i pregled svih prijedloga iz vlastite ograničene ankete, radionica i seminara. Rezultat toga bilo je 34 prijedloga o vrijednostima, demokraciji, vladavini prava, socijalnoj pravdi, novom socioekonomskom modelu, zdravstvu općenito i zdravstvu na poslu, klimatskim promjenama i pravednoj tranziciji. Svi su prijedlozi postavljeni na digitalnu platformu te su podijeljeni s ključnim akterima konferencije CoFoE. Digitalna je inačica dostupna na poveznici www.eza.org.”

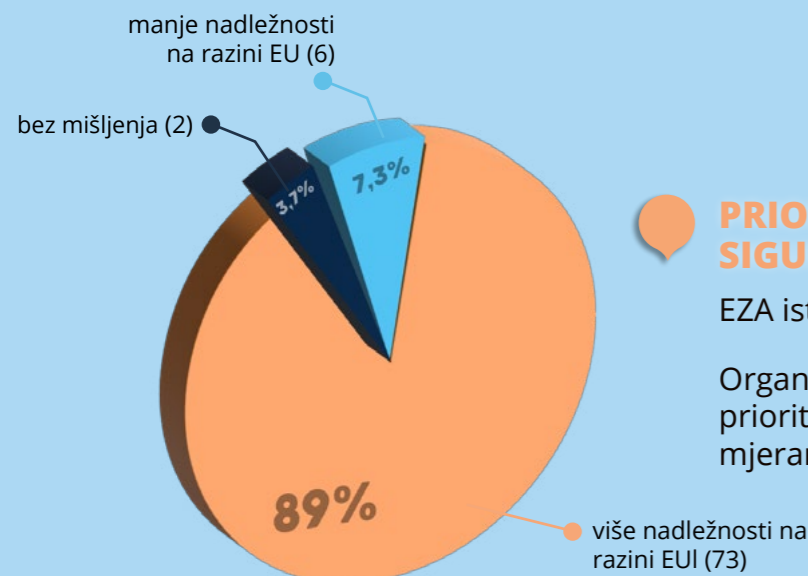
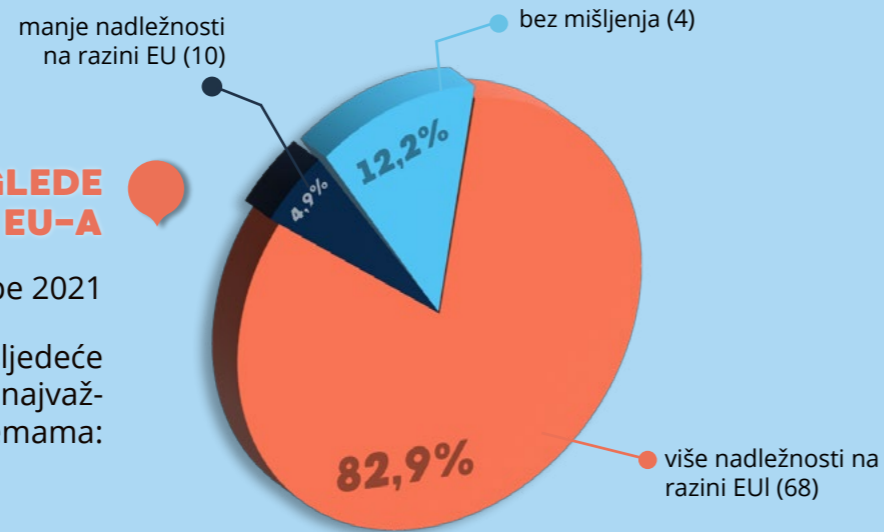

NEKI REZULTATI ANKETE

PRIORITETI GLEDE NADLEŽNOSTI EU-A

EZA istraživanje o budućnosti Europe 2021

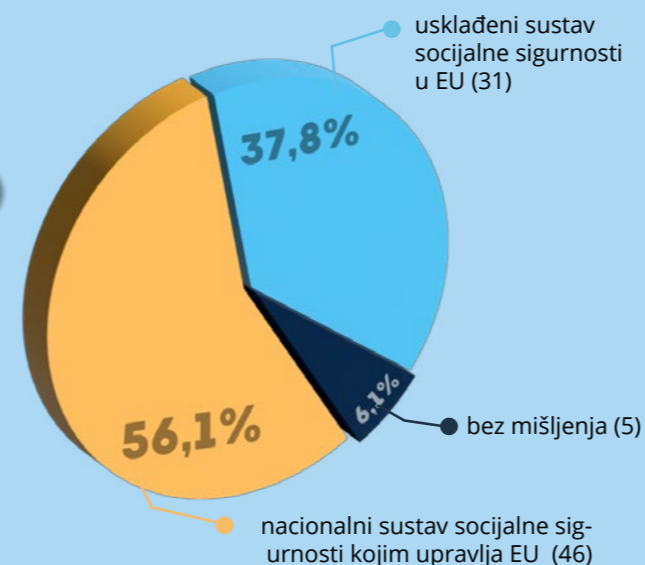
Organizacije članova EZA navele su sljedeće prioritete kada ih se upitalo o trima najvažnijim temama:

PRIORITETI GLEDE SOCIJALNE SIGURNOSTI U EU

EZA istraživanje o budućnosti Europe 2021

Organizacije članova EZA navele su sljedeće prioritete kada ih se upitalo o klimatskim mjerama:

UPITNIK EZA 2021. O BUDUĆNOSTI EUROPE

EZA istraživanje o budućnosti Europe 2021

Organizacije članova EZA navele su sljedeće prioritete za:

LUCA VAN DEN BRANDEA, PREDSEDNIKA ORGANIZACIJE EZA

”

Velika očekivanja često završavaju velikim frustracijama. To moramo izbjeći pod svaku cijenu. Već postoje određene brige vezane za ishod. Ali mislim da je naša moralna obveza da budemo optimistični. Smatram da moramo potaknuti Predsjednika konferencije da ovu priliku ne potroši uzalud. EZA očekuje da će CoFoE pružiti jasne i održive rezultate za buduće generacije Europe. Nećemo potaknuti ljude da sudjeluje u ovakvom obliku ako će na kraju dobiti samo „Hvala na sudjelovanju“. Rezultat mora biti opipljiv svima koji su sudjelovali. Doprinos organizacije EZA ovoj konferenciji sažet je u 34 zahtjeva koje smo objavili na našoj mrežnoj stranici. Preferiramo pristup odozdo prema gore bez ikakvih tabua, čak i ako će to uzrokovati promjene ugovora EU-a. Ali, kako bi do toga došlo, želimo da EU započne s postojećim ugovorima koji nude mnoge mogućnosti u pogledu na socijalni dijalog ili sudjelovanje građana. Ovo je, po mom mišljenju, glavni problem. Nedavno su neki ljudi govorili da EU treba više vremena za planiranje kako ćemo nastaviti. To je pogrešan pristup. Moramo početi sada ako EU ne želi izgubiti svoju vjerodostojnost.

“

”

Europa se trenutačno nalazi na raskrižju. Suočena je s nekoliko značajnih kriza. CoFoE mora gledati prema naprijed, kamo je EU krenuo te odrediti koji se elementi europskih ugovora trebaju ispraviti. Stav ETUC-a je da moramo iskoristiti ovu priliku kako bismo socijalnu Europu doveli u središte rasprave. Konferencija ne smije biti sama sebi svrha. Mora pružiti odgovore na ključne izazove s kojima se suočavaju radnici i ljudi u današnjoj Europi. U okviru konferencije, ETUC je poslao 15 prijedloga o raznim problemima. Primjerice, želimo ustanoviti protokol o socijalnom napretku u ugovorima kako bismo osigurali da socijalna prava imaju prednost nad gospodarskim slobodama u slučaju bilo kakvog sukoba interesa. To je apsolutno nužno, posebice jer do sada to nije bio slučaj. Nadalje, želimo novi ugovor socijalne Europe kao rezultat konferencije. U središte debate mora staviti dobre, pravedne i poštene uvjete rade. Kako bismo sve to postigli moraju se poboljšati i postupci donošenja odluka. Brojna su ključna područja u kojima trebamo glasovanje kvalificiranom većinom, a ne jednoglasnost, uključujući pitanja oporezivanja dobiti ili oporezivanja u području zaštite okoliša. Nadalje, moramo učvrstiti ulogu Europskog parlamenta na razini Europe. Ali tijekom toga moramo i osnažiti ulogu socijalnih partnera kao ključnog elementa sudjelovanja i oblikovanja politika.

“

LORENZA REPETTIJA, SAVJETNIKA EUROPSKE KONFEDERACIJE SINDIKATA (ETUC)

SUSTAV AMAZON

Na koji način globalna korporacija predstavlja prijetnju demokraciji

AMAZON LOGISTIČKI CENTAR NJEMAČKA U BAD HERSFELDU

TEKSTOVI Ralph Würschinger
SLIKE: iStock / Lukas Fleischmann

Internetski div Amazon sustavno krši prava radnika i sindikata. To ne dovodi samo do iskorištavanja zaposlenika, nego predstavlja i prijetnju demokratskim vrijednostima Europe. Političari još traže odgovor.

Bruelles, 27. svibnja 2021. Europski parlament danas održava raspravu. Na stolu su ozbiljne optužbe: kršenje europskog radnog prava, privatnosti podataka i zakona o zaštiti podataka. Jedan zastupnik naknadno komentira da je sjednica bila „nezamislivo zanemarivanje“ i „nepoštivanje demokratskih institucija“. Rasprava je dala pravo glasa, između ostaloga, predstavniku sindikata ver.di, predstavniku socijalnog dijaloga, profesoru radnog prava i drugim „tužiteljima“. Amazon je također pozvan kao „optuženik“. Ali Amazon se nije pojavio na raspravi. Društvo je obznanilo da će na poslana pitanja dobiti pisani odgovor. „To nije iznenađenje,“ govori Jake Alimahomed-Wilson. „Sve je to dio plana društva. Amazon nema dobra postignuća vezano za socijalnu ili političku korporativnu odgovornost. Rade što žele, bez ikakvih posljedica.“ Jake Alimahomed-Wilson je profesor sociologije na Sveučilištu u Kaliforniji, Long Beach i koautor je knjige „The Cost of Free Shipping – Amazon in the Global Economy“ (Cijena besplatne dostave – Amazon u globalnom gospodarstvu). Na gotovo 300 stranica on i njegov tim prikazali su uspon Amazona, metode koje je društvo upotrebljavalo i problemi s Amazonom s kojima se lokalne zajednice i radnici suočavaju diljem svijeta.

Amazon neprestano raste i stalno preuzima nova tržišta. Neka su doslovno zapisana u zvijezdama, kao što je svemirski turizam, dok su druga postala stvarnost, kao što su usluge oblaka za javni sektor u kojemu Amazon ima tržišni udio od 50 %. Ali glavno uporište američke korporacije još je uvijek maloprodaja, odnosno isporuka robe. Njezin uspjeh temelji se na optimiziranju tijekom rada i minimiziranju troškova. To obuhvaća sum-

njive metode: govori se da Amazon upotrebljava sustav nadzornih kamera i elektronički sustav za nadzor kako bi nadzirao svoje radnike, brojeći koliko je proizvoda obrađeno u kojem razdoblju kako bi pratio učinak pojedinačnih radnika i kako bi zajamčio da su neprestano na oprezu. O tim se optužbama razgovara tijekom rasprave u EU Parlamentu 27. svibnja i jednostavno ponovno nestaju bez ikakvog komentara društva.

Radnici označeni značkama

Norbert Faltin način na koji se u Amazonu radi naziva neljudskim. Radio je za društvo u Bad Hersfeldu i Koblenzu 11 godina, uključujući sedam u radničkom vijeću. Govori o svojim iskustvima u globalnoj korporaciji na seminaru pod nazivom „Sustav Amazon“ koji je početkom 2022. godine održao centar člana organizacije EZA Nell-Breuning-Haus. Svakoga su dana on i ostali zaposlenici morali nositi značku u boji koja bi označavala njihov status u društvu. Generalni direktor je najviši položaj i on nosi crnu značku sa zlatnim rubom. Ostali, koje Faltin naziva „običnim radnicima“, nose narančastu ili plavu. Oni čine oko 80 % radne snage, a obuhvaćaju one koji prihvaćaju robu, koji je stavljaju na police i skupljače koji skupljaju robu s polica i odnose je osobama koje je pakiraju. Osobe koje pakiraju razvrstavaju pošiljke i stavljaju ih na ispravne kamione za dostavu. Nesigurnost je ključni čimbenik zaposlenja tih „normalnih“ radnika. Svatko tko uzme slobodne dane zbog bolesti tijekom probnog razdoblja neće kasnije biti zaposlen, kaže prijašnji sindikalni predstavnik. 40 posto svih radnika u Njemačkoj imaju ugovor o radu na određeno razdoblje.

NORBERT FALTIN

AMAZON DOBAVLJAČ

Globalni problem

Alimahomed-Wilson također govori o sličnim uvjetima u SAD-u. Za svoju je knjigu proveo mnogo razgovora s radnicima. U prosjeku rade deset sati dnevno svakoga dana. Malo stanki, brz nastavak posla. Prošle je godine zastupnik iz Wisconsin optužio Amazon da od svojih radnika očekuje da uriniraju u plastične boce. Prvotno je je Amazonov odjel za odnose s javnošću demantirao optužbe, ali kasnije su to povukli te je zastupnik navodno rekao istinu. Rekli su da će istražiti taj problem. Prema britanskom istraživanju 2020. godine, samo oko 25 % od više od 1.000 radnika smatraju da se prema njima u Amazonu postupa pravedno. 80 % njih misli da bi Amazon trebao posvetiti veću pažnju problemima radnika vezano za sigurnost i radno opterećenje. Istraživanje je provela agencija Suration for Progressive International. Činjenica je da je stopa ozljeda mnogo veća nego u drugim društvima u istom sektoru i to za 80 %. To je otkrila američka koalicija sindikata pod nazivom Strategic Organization Center (SOC). 2021. godine Amazon se složio da će u budućnosti uložiti više novca u sigurnost i zdravlje na radu.

Međutim, iste je godine društvo došlo na naslovnice u prosincu kada je tornado uništio većinu skladišta u gradu Edwardsville u Illinoisu. Poginulo je šest osoba, a 40 je radnika uspjelo pobjeći na sigurno. Postavilo se pitanje o prioritetu društva glede sigurnosti radnika kada su upravitelji i nadređeni morali prolaziti kroz redove ogromnog skladišta kako bi upozorili osoblje s pomoću megafona jer u skladištu nije postojao središnji sustav razglasa. Tornado je bjesnio samo nekoliko minuta, a tijela lokalne vlasti su ga najavile na vrijeme. Teoretski je sva radna snaga trebala imati dovoljno vremena za odlazak na sigurno. Možda nisu smjeli napraviti toliko dugačku stanku. Novinska agencija Bloomberg dobila je SMS poruke koje su poslale između dostavljačice i

nadređene osobe. Vozačica je nekoliko puta zatražila dopuštenje da se skloni na sigurno nakon što su tijela lokalne vlasti izdale upozorenje za tornado. Nadređena je osoba je odgovorila da Amazon nije izdao obavijest o prestanku rada te je čak prijetila da će joj dati otkaz. Amazon je na kraju dao dopuštenje, ali se od vozačice tada očekivalo da će pronaći vlastitu sigurnu lokaciju. Glasnogovornik Amazona izjavio je da je nadređenu osobu zaposlio podugovaratelj te da je u međuvremenu pozvana na odgovornost. Amazon tvrdi da je radnicima i obiteljima ponudio podršku i da je platio miliju dolara zakladi lokalne zajednice. Savezna uprava za sigurnost i zdravlje pri radu (OSHA) trenutačno istražuje incident u Illinoisu. Društvo se suočilo i s kritikama s obzirom na Covid-19 i morala je platiti kazne zbog kršenja propisa. Radnicima nije dano dovoljno informacija o tome na koje simptome trebaju paziti, koliko održavanje udaljenosti od drugih osoba je potrebno i kako ispravno dezinficirati radne stanice. Društvo nije dalo ni dovoljno maski.

Cijena besplatne dostave

„Amazon obećava da će robu praktično dostaviti do vrata istoga dana, a ne nakon tjedan dana,” rekla je Ellen Reese. Zajedno s Jakeom Alimahomed-Wilsonom napisala je knjigu „The Cost of Free Shipping” (Cijena besplatne dostave) te je također profesorica sociologije. Kaže da je Amazon odgovoran za način na koji smo shvatili robu i rad. Tisuće proizvoda dostupni samo jednim klikom, ponekad do kućnog praga dolaze za nekoliko sati. Govori o kapitalizmu Amazona: vrsti kapitalizma koji se temelji na tehnologiji kao što su automatizacija te nadzor radnika i kupaca. Amazon upotrebljava podatke kako bi davao prijedloge o proizvodima temeljem algoritama. Izuzetno je orijentiran prema kupcima i nudi besplatne dostave, ali zanemaruje dobrobit radnika. Amazon se često

“KOLEKTIVNO PREGOVARANJE NIJE SAMO ODNOS IZMEĐU RADNIKA I POSLODAVACA.”

koristi podugovarateljima. Zapošljava privremene radnika te im daje uniforme i kamione za dostavu. U određenim slučajevima radnici moraju upotrebljavati vlastito vozilo za dostavu pošiljki. Ni u jednom se slučaju ne ubrajaju se u stalne Amazonove zaposlenike za koje su obvezni doprinosi za socijalno osiguranje. Ovo je povoljnije za društvo i smanjuje razinu odgovornosti. Šteta nanescena privatnim vozilima tada više nije problem društva.

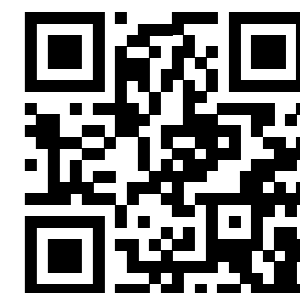
S obzirom da se Amazon koristi podugovarateljima, teže je uspostaviti sindikate, objašnjava Jake Alimahomed-Wilson. Ovom strategijom Amazon je u potpunosti revolucionirao sektor dostave. Do sada su američka društva kao što su FedEx ili UPS normalno prihvaćala postojanje sindikata. Amazon namjerno radnu snagu održava malom i narušava pokušaje organizacije, i to ne samo u SAD-u. Slični uvjeti mogu se pronaći i u EU. Sindikati ne sudjeluju u donošenju odluka. Umjesto prihvaćanja sindikata unutar društva, Amazon naglašava činjenicu da dopušta radničko vijeće. Međutim, društvo sustavno ograničava ovlasti radničkog vijeća i osigurava da sindikalni predstavnici imaju dovoljno posla tijekom svoje smjene kako bi im otežali rad u sindikatu. U određenim slučajevima čak i odbija njegove ovlasti. Norbert Faltin sjeća se situacije kada je njemački sindikat javnih službi ver.di sazvao štrajk. Sljedećega je dana lokalna uprava društva na jednu od Amazonovih lokacija u Njemačkoj dovelo dva autobusa puna privremenih radnika. Prema Faltinu, to je bilo ilegalno bez odobrenja radničkog vijeća. A radničko je vijeće to odbijalo od samog početka. Kada su privremeni radnici izašli iz autobusa, Faltin je nazvao policiju. Incident mu je zaista pokazao koliko je daleko Amazon spreman ići, govori prijašnji član radničkog vijeća iz Falačkog Porajnja. Mnogi su radnici nezadovoljni svojom situacijom. Počinju se organizirati na globalnoj razini, sazivaju štrajkove, pokušavaju poboljšati svoje

uvjete rada i zahtijevaju plaće u skladu sa standardnom stopom. „Kolektivno pregovaranje nije samo odnos između radnika i poslodavaca. Simbolizira izravnu vezu s demokracijom na radnom mjestu. Ako se to ugrozi, imamo problem,” kaže Jake Alimahomed-Wilson. Način na koji radnici reagiraju ukazuje na činjenicu da do sada nije bilo kolektivnog pregovaranja. „Vidimo da postaju sve organiziraniji,” govori Ellen Reese. Glasovi se počinju čuti i izvan društva. Rasprava u svibnju 2021. pokazuje da je EU zainteresiran za razgovor s Amazonom. „To je zbilja potrebno,” govori Jake Alimahomed-Wilson. „Ponašanje Amazona potkopava ne samo europsko gospodarstvo, nego i društvo. To je napad na dobrobit kolektiva.” Stoga predlaže globalnu komisiju gdje zaposlenici i pogođene zajednice mogu obznanimi i dokumentirati sve nedostatke. EU bi se tada trebao ovime ozbiljno pozabaviti i zatražiti dijalog s Amazonom. Društvo je do sada odbijalo takav dijalog. Ipak je socijalni dijalog jedan od stupova europskog gospodarstva koji povezuje poslodavce, radnike i socijalne partnere za zajedničko pronalaženje rješenja. Ovaj prijedlog Norbertu Faltinu ne ulijeva mnogo nade.

Amazon je u međuvremenu postao presnažan, a ono što vrijedi za jedno društvo ove veličine vrijedilo bi i za druge velike igrače. „Google, Apple, Facebook, Amazon: govorimo o milijardama prometa i milijardama poreznih odbitaka. U Europi imamo pravo na veto, a sve dok Luksemburg ima prednosti te Nizozemska i Irska iskoriste svoj vezo, europski porezni zakoni se neće mijenjati.” Ali kada bi Amazon započeo socijalni dijalog, tada bi društvo napokon počelo prihvaćati svoju odgovornost, govori Jake Alimahomed-Wilson. Društvo bi tada postalo odgovornije, a situacija za radnike bi se mogla popraviti. Sve dok se ovo ne dogodi na političkoj razini, sve će više ovisiti o radnicima, njihovoj solidarnosti i mogućnosti organiziranja.

NOVI: Ovaj je članak sastavljen s pomoću izvora iz seminara „Sustav Amazon” kojega je u veljači 2022. održao Nell-Breuning Haus u Stuttgartu. O ovom se problemu raspravlja i u jednom od podcasta „We Work Europe”.

WeWorkEurope

„SOCIJALNA JE DRŽAVA VAŽNIJA NEGO IKADA“

Jozef Pacolet o budućnosti socijalne sigurnosti i socijalne države

JOZEF (JEF) PACOLET – EMERITUS PROFESOR EKONOMIJE U HIVA CENTRU NA KATOLIČKOM SVEUČILIŠTU U LEUVENU

Od studenoga 2021. godine Joseg (Jef) Pacolet dio je skupine stručnjaka Europske komisije o budućnosti socijalne države i mehanizmima socijalne zaštite. Skupina se sastoji od dvanaest različitih stručnjaka koje je odabrao Nicolas Schmit, povjerenik za zapošljavanje i socijalna prava. Bez obzira na sve krize, Jef Pacolet i dalje optimistično gleda na budućnost.

INTERVJU: Lukas Fleischmann
SLIKE: Rob Stevens KU Leuven

EZA: Jef, po Vašem mišljenju, koje je najveće postignuće EU do sada?

Jef Pacolet: Ako zaista želite čuti koje je najveće postignuće, to u konačnici mora biti demokracija: osiguravanje mira i demokracije te proširenje EU-a kako bi obuhvaćao sve veći broj ljudi. Svaki napredak koji postignete u EU postigli ste za više od 440 milijuna ljudi.

EZA: 2021. godine odabrani ste da budete dio skupine stručnjaka čija je svrha pronalazak strategija za nošenje s takozvanim megatrendovima u EU. Koja je svrha te skupine stručnjaka?

Jef Pacolet: Naš je cilj postizanje napretka i povećanje socijalne dimenzije EU-a. Nadalje, želimo pronaći strategije koje će nam omogućiti daljnje osiguravanje održivog gospodarskog rasta, održivog u smislu da je i u skladu s Europskim zelenim planom.

EZA: Tko je u skupini?

Jef Pacolet: Predsjedavajuća je Anna Diamantopoulou, nekadašnja povjerenica za socijalna pitanja u Europskoj komisiji. U njoj je i dvanaest stručnjaka s pravnom, ekonomskom i socijalnom pozadinom. Nadalje, u njoj su i politički analitičari i demografi. Najzanimljivije je to što svi dolazimo iz različitih zemalja i različitih smo struka, a čak u toj maloj skupini primjećujemo ogromne razlike u tome kako analiziramo jednake brojeve i jednake trendove.

EZA: Na koji način radite u toj skupini?

Jef Pacolet: Radimo samo ono što EZA radi sve ove godine, okupljamo sudionike iz različitih zemalja na europskoj razini kako bi podijelili svoja iskustva. Okupljamo se u raznim prilikama: ljudi s različitim pozadinama, ali s jednakom motivacijom. Dijelimo svoja iskustva i znanja te iz toga donosimo zaključke. Skupina stručnjaka izrađuje preporuke politika za donositelje političkih odluka te za sve dionike na europskoj, ali i nacionalnoj razini. Pretpostavljam da se razlikujemo od EZA-e kao organizacije socijalnog pokreta u tome što vi sa

“...NADALJE, ŽELIMO PRONAĆI STRATEGIJE KOJE ĆE NAM OMOGUĆITI DALJNJE OSIGURAVANJE ODRŽIVOG GOSPODARSKOG RASTA, ODRŽIVOG U SMISLU DA JE I U SKLADU S EUROPSKIM ZELENIM PLANOM.”

svojim zaključcima možete odmah započeti.

Stručnjak ste u području socijalne države i gospodarskog utjecaja na nacionalnu i europsku razinu. S kojim se megatrendovima EU suočava glede toga?

Jef Pacolet: Demografski problemi i migracija globalni su izazovi, zajedno s klimatskim promjenama. Imamo i promjene u području industrije i rada te digitalnu transformaciju. Raspravljamo o svim tim megatrendovima kako bismo predvidjeli kako će utjecati na izgled i financiranje socijalne države na europskoj razini.

EZA: Možete li nam reći kako definirate socijalnu državu?

Jef Pacolet: Svrha socijalne države je zaštita od rizika života od kolijevke do groba, ublažavanje rizika starenja, gospodarskih kriza ili potreba za redistribucijom. Socijalna je država potrebna više nego ikada. U to sam se uvjerio još prije 30 godina kada smo započeli niz EZA konferencija nakon potpisivanja Ugovora iz Maastrichta 1992. godine i od onda sam u to uvjeren. Potrebna je kao odgovor na globalne megatrendove te se istodobno mora neprestano braniti.

EZA: U kojoj je mjeri sustav socijalne države EU-a spreman za budućnost?

Jef Pacolet: Neprestano se javljaju novi rizici. Primjerice, nitko nije mogao pretpostaviti da ćemo se suočiti s pandemijom. Bio je to iznenađan globalni rizik, nadasve prijetnja za zdravlje. Država općenito, a posebice socijalna država bila je odgovor. I ovo nije prvi puta, čak i ako govorimo o nedavnom razdoblju: prije ovoga, drugi rizici obuhvaćali su financijsku krizu 2008. ili dužničku krizu 2011. Ovdje je socijalna država ponovno bila odgovor na obje krize. Čak bi se moglo reći da su financijske krize uzrokovane deregulacijom države

“KADA SAM ZAPOČEO SA SVOJIM RADOM PRIJE 30 GODINA NISAM MOGAO NI ZAMISLITI SVE INICIJATIVE I PROMJENE KOJE SADA VIDIMO. “

uzrokovane deregulacijom države i manjom javne kontrole. Nakon ekonomskih šokova možete primijetiti da najviše socijalna država ublažava najgore posljedice. Socijalna se država brzo i učinkovito prilagođava te apsorbira najgore posljedice kriza.

EZA: Kako je socijalna država reagirala na nedavnu pandemiju koja još uvijek traje?

Jef Pacolet: Covid-19 naučio nas je toliko toga o socijalnoj državi! Primjerice, da smo spremni obustaviti naše cijelo gospodarstvo kako bismo spriječili rizik za javno zdravlje. Ova zatvaranja su imali svoj trošak, a to je pad BDP-a. Ali taj smo trošak bili spremni prihvatiti jer nam je život toliko vrijedan. Nadalje, znali smo da će gubitak života također utjecati na gospodarstvo. 2020. i 2021. godine sustavima su dana sredstva za kompenzaciju učinaka krize. Mnogim je ljudima pružena financijska pomoć. Razvijeni su sustavi skraćenog radnog vremena. EU se zadužila prvi puta uz stvaranje fonda EU-a za oporavak. Sve te mjere socijalne države apsorbirale su više vrsta šteta koje su nas mogle pogoditi da ih nije bilo. Ali, vidjeli smo i slabosti: pružanje skrbi starijima pretrpjelo je dramatične probleme. Ovaj se sektor u budućnosti mora dalje ojačati kako bi socijalna država bila spremna za budućnost.

EZA: Neki ljudi smatraju da će socijalna država biti preskupa kada razmotrimo demografske promjene unutar EU-a. Smatrate li to rizikom za gospodarsku konkurentnost?

Jef Pacolet: Više je puta dokazano da je dobro razvijena socijalna država gospodarska prednost. Naravno, izazovi su ogromni. Ali, usporedimo sustave socijalne sigurnosti koji su većinom privatizirani. U Sjedinjenim Državama, primjerice,

zdravstvena je skrb mnogo skuplja nego u Europi te obuhvaća manji broj stanovništva. U SAD-u se vode i veliki pregovori o konkurentnosti njihovih izdataka zbog sve većih troškova. Što više organizirate socijalnu državu na javnoj razini kao što je državna razina, učinkovitije će obuhvaćati cijelo stanovništvo, uz naizgled jednake troškove. Objasnjavao sam to prije nekog vremena kolegi iz Kine. Njegov je odgovor bio: „To bi bio dobar sustav za naše velike gradove“. Ne, trebalo bi obuhvaćati cijelo stanovništvo.

EZA: Od 1992. organizirate Konferenciju o stanju socijalne države svakih pet godina. Koje su novosti sada u 2022. godini?

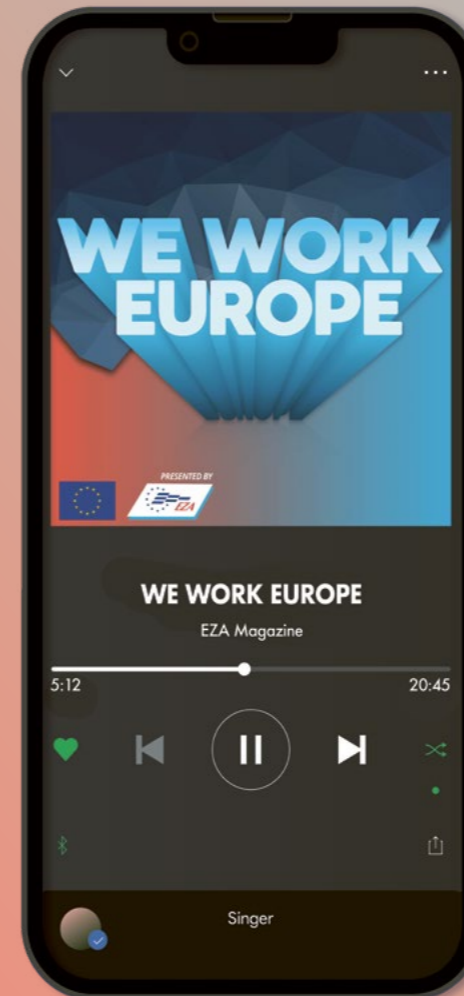
Jef Pacolet: Socijalna je država živa i dobro je. Kada sam započeo sa svojim radom prije 30 godina nisam mogao ni zamisliti sve inicijative i promjene koje sada vidimo. Vjerujem da je Stup socijalnih prava Junckerove Komisije 2017. bio prava prekretnica. Pokazuje golemu ambiciju Europe za nastavkom razvoja Socijalne Europe.

EZA: Koja su Vaša predviđanja vezano za socijalnu državu 2050. godine?

Jef Pacolet: Do tada ćemo živjeti dulje nego ikada. I bit ćemo bogatiji nego ikada, bez obzira na trenutačne krize. Imat ćemo veću razinu osiguranja i zaštite. Ponekad mi je žao što sam rođen prerano, 1951., a ne 2050. godine. Zahvaljujući meni, prema statistikama i trendovima koje trenutačno promatramo, budućnost izgleda bolje. Smatram da je zajednički (prošli) rast gospodarskog i socijalnog napretka obećanje za budućnost. Ali socijalnu sigurnost čini čovjek. Tako da je moj odgovor da je ovo „samoispunjujuće proročanstvo“. A kao predstavnik sindikata si govorim da samo optimisti preživljavaju.

Josef (Jef) Pacolet je profesor emeritus ekonomije u Centru HIVA na Katoličkom sveučilištu Leuven koji blisko surađuje s organizacijom EZA. Njegova su istraživanja usmjerena na gospodarski utjecaj socijalne države na nacionalnoj i europskoj razini. Njegova su ispitivanja pokazala važnost i čvrstoću socijalne države, čak i tijekom nekoliko gospodarskih kriza. Zbog toga preuzima vodstvo u organizaciji konferencija „Stanje socijalne države“ koje se održavaju svakih pet godina uz sudjelovanje mreže stručnjake iz cijele Europe, a koje je osnovao kao dijelom obrazovnog programa organizacije EZA „Europski socijalni dijalog“.

Pokretanje podcasta: WE WORK EUROPE

Časopis EZA za vaše uši

Za We Work Europe putujemo diljem Europe i nalazimo se sa središtima članova kao i sa stručnjacima u području pitanja rada, raspravljamo o najnovijim događajima i pregledavamo razvoj socijalnog dijaloga i europske socijalne politike.

Prva je epizoda posvećena Brexitu i njegovim kobnim posljedicama za prava radnika u UK-u. Pogodna je kao dodatak odgovarajućem članku u ovom broju. Imate priliku čuti glasove osoba s kojima smo razgovarali i uroniti u zvučnu kulisu Blackpoola i Manchesteru.

We Work Europe produkcija je organizacije Es-cucha - Culture for the Ear u ime organizacije EZA. Podcast možete pronaći na svim popularnim platformama: Apple Podcasts, Audible, Google Podcasts, Spotify i mnogim drugim. Ostavite nam recenziju i preporučite podcast drugima! Skenirajte kod s pomoću pametnog telefona i idite izravno na platformu prema vašem izboru!

UREDNIŠTVO

Izdavač

EZA – Europski centar za radnička pitanja
Johannes-Albers-Allee 2, 53639 Königswinter
Tel. +49 - 22 23 - 29 98 - 0
Fax +49 - 22 23 - 29 98 - 22
E-Mail: eza@eza.org www.eza.org

Redakcija

Sigrid Schraml, Lukas Fleischmann (responsible editor), Ralph Würschinger, Mon Verrydt

Urednički dizajn i grafika

Sofia Wunderling, 40227 Düsseldorf
wunderling.myportfolio.com

Fotografije grafika

EZA, Lukas Fleischmann, iStock,
Sofia Wunderling

Izlazi

Tri puta godišnje. Publikaciju financijski podupire
Europska unija. financial support from the European Union.

